

udtrykkelig sagde — jeg antager, den højtærede Minister har hørt det, men med den ærede Formands Tilladelse skal jeg dog oplæse 3—4 Linier —: „For det er jo kun de Husmandsbrug, der oprettes med en Laaneværdi af mellem 5,000 og 12,000 Kr., der efter det foreliggende Lovforslag kunne faa Laan. Alle de, der ere mindre end 5,000 Kr., ville kunne faa Laan i Henhold til Husmandsloven, og de, der ere over 12,000 Kr., ville ikke kunne opnaa at faa disse Laan“. Jeg henholder mig til den ærede Ordfører, jeg troede, han talte paa Partiets Vegne, og at han var enig med den højtærede Minister. Jeg beklager nu at skulle konstatere, at der er en saadan Uenighed mellem Ordføreren og Ministeren; jeg beklager, at jeg lod mig vildlede af den ærede Ordførers Udtalelse, jeg troede, at han havde Ret, men jeg glæder mig ved at erfare af den højtærede Ministers Udtalelser, at det er mig, der har Ret, og at de ville kunne komme ind under Loven. Det er altsaa ikke mig, der har læst Loven forkert, jeg er saa heldig at have læst rigtigt det, som den højtærede Minister hævder.

Den højtærede Minister hævdede saa, at Kommunerne kunne tage og ville tage alt, hvad de kunne faa for Jorden og sagde, at det have Foreningerne ogsaa Ret til. Men saa ryger al den Herlighed, der er omtalt i Betænkningen, at man tilsigter at udstykke Jordlodderne paa billige Vilkaar. Naar Foreningerne ogsaa skulle have Lov til at tage saa meget de ville og anvende det til egne Formaal, ser jeg ikke andet, end at den Udsigt, som jeg tidligere har troet paa, ogsaa ryger i Lyset, og det maa jeg beklage. Saa siger den højtærede Minister, at efter vore Forslag skulde Staten ogsaa bygge. Ja, men Staten har dog vist, at den kan bygge Herregaarde, skulde det da være en større Opgave for Staten at give sig i Lag med at bygge paa disse smaa Lodder? Det vilde være en smuk Opgave for den højtærede Minister at tage den Sag op og at vise, at han, der har været en Ven af offentligt Fæste og Udstykning af Jord til Husmandsbrug, kan bygge saadanne Huse for Statens Regning. Det vilde ikke være nogen uoverkommelig Opgave, og jeg føler mig forvisset om, at den Dag, den højtærede Minister udbyder 10 a 20 Huse i Licitation, vil han faa mange Tilbud, som han udmærket godt kan modtage. Der er ingen Tvivl om, at han kan bygge disse Huse til en rimelig Pris, meget mere rimelig end den, Staten har maattet betale for at bygge Herre-

gaard, tilmed Herregaarde paa Steder, hvor der burde have ligget Bøndergaard. At Staten ikke skulde kunne bygge Huse, forstaaer jeg ikke, men den højtærede Minister erklærer sig ganske fallit, naar det gælder om at gribe ind i disse Forhold.

Den højtærede Minister erklærede dog, at hvis disse Gaarde have givet Minus eller Underskud eller Nul i de sidste 20 Aar, kan der ikke være Tale om at fortsætte paa samme Vej. Det er imidlertid sikkert nok, at det har man gjort indtil nu, og jeg har ikke hidtil mærket nogen Forandring paa dette Omraade. Een Ting haaber jeg, jeg maa have den højtærede Formands Tilladelse til at spørge den højtærede Minister om: Har Staten saadanne Gaarde? Ejer Staten saadanne store Ejendomme, der have givet Underskud eller Nul i de sidste 20 Aar? Ejer Staten ikke saadanne Ejendomme, ligger den højtærede Ministers Argumenter oppe i Luften, og den højtærede Minister vil tjene Sagen bedst ved at tie stille om den Ting.

Til den højtærede Minister skal jeg endnu sige, at naar jeg sammenlignede dette Forslag med Officerslønningerne, var det ikke paa den Maade, som den højtærede Minister vilde have min Udtalelse opfattet, at jeg skulde have sammenlignet de 200,000 Kr., man vil anvende til dette Formaal, med den Sum, man vil give til Officererne; thi der er den lille Forskel, at de 200,000 Kr., her er Tale om at laane ud, komme igen, og forrentes om end med en lav Rente, men af den Sum, der skal gives til Officerslønningerne, vil den højtærede Minister ikke kunne inkassere nogen Rente. Nej, den Sammenligning, jeg drog, byggede jeg paa en Udtalelse af det ærede Medlem for Slagelse (Lange), der har opgjort Statstilskuddet til denne Sag til 1,000 Kr. om Aaret, og det, sagde jeg, var akkurat $\frac{1}{150}$ af det Beløb, man vil anvende til Officerslønninger. Den højtærede Minister vilde naturligvis hellere have haft en anden Sammenligning, men jeg kan ikke tjene ham deri, den passer ikke, men den Sammenligning, jeg har brugt, og som jeg gentager her, passer fuldt ud.

Den højtærede Minister begyndte og sluttede med, at vi skulde holde os paa det jævne, og det ærede Medlem for Bælum (J. H. Jensen) var inde paa det samme. Jeg indrømmer, at som Forslaget er bygget, og som det sikkert nok vil komme til at foreligge her, har man holdt sig paa det jævne, og jeg gentager, hvad